

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 09 Temmuz 2015
Sayı : 70

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4857 Sayılı İş Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 30.06.2015

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR GSK LİGİ
09 Temmuz 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
09 Temmuz 2015
No: 7021

GENEL GEREKÇE

Anayasamızın değiştirilemez ve değiştirilmesi dahi teklif edilemez 2'inci maddesi "*Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir.*" demektedir.

Anayasa Mahkemesi 26 Ekim 1988 tarih ve K.1988/33 sayılı Kararında sosyal devleti şöyle tanımlamıştır:

"Sosyal hukuk devleti, güçsüzleri güçlüler karşısında koruyarak gerçek eşitliği yani sosyal adaleti ve toplumsal dengeyi sağlamakla yükümlü devlet demektir. Çağdaş devlet anlayışı, sosyal hukuk devletinin, tüm kurumlarıyla Anayasa'nın sözüne ve ruhuna uygun biçimde kurulmasını gerekli kılar. Hukuk devletinin amaç edindiği kişinin korunması, toplumda sosyal güvenliğin ve sosyal adaletin sağlanması yoluyla gerçekleştirilebilir... Anayasa'nın Cumhuriyetin nitelikleri arasında yer verdiği sosyal hukuk devletinin dayanaklarından birini oluşturan sosyal güvenlik kavramının içerdiği temel esas ve ilkeler uyarınca toplumda yoksul ve muhtaç insanlara Devletçe yardım edilerek onlara insan onuruna yaraşır asgarî yaşam düzeyi sağlanması, böylece, sosyal adaletin ve sosyal devlet ilkelerinin gerçekleşmesine elverişli ortamın yaratılması gerekir"

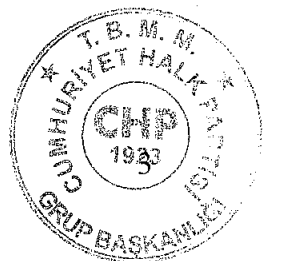
Yine Anayasa Mahkemesi 16-27 Eylül 1967 tarih ve K.1967/29 sayılı Kararında sosyal devleti şu şekilde tanımlamıştır:

"(Sosyal devlet) ferdin huzur ve refahını gerçekleştiren ve teminat altına alan, kişi ve toplum arasında denge kuran, emek ve sermaye ilişkilerini dengeli olarak düzenleyen, özel teşebbüsün güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayan, çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için sosyal, iktisadî ve malî tedbirler olarak çalışanları koruyan, işsizliği önleyici ve millî gelirin adalete uygun biçimde dağılmasını sağlayıcı tedbirler alan adaletli bir hukuk düzeni kuran ve bunu devam ettirmeye kendini yükümlü sayan, hukuka bağlı kararlılık içinde ve gerçekçi bir özgürlük rejimini uygulayan devlet demektir"

Sosyal devletin temel amacı herkese insan onuruna yaraşan asgarî bir yaşam düzeyi ve adil ücret hakkı sağlamaktır. Diğer yandan çalışan insanların, insan onuruna yaraşan asgarî bir yaşam düzeyi içinde yaşayabilmeleri için âdil bir ücret elde etmeleri gerekir. İş olmakla birlikte çok düşük bir ücret alan insanların insan onuruna yaraşan asgarî bir yaşam düzeyi sürdüremeyecekleri söylenebilir. Anayasamız çalışanların ücret hakkını 55'inci maddesinde düzenlemiştir. Maddeye göre, "Ücret emeğin karşılığıdır. Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır. Asgarî ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulur."

Yukarıda belirtildiği üzere, işbu kanun değişikliğine ilişkin teklifim ile Asgari Ücret olarak yaşamını idame ettiren milyonlarca yoksul insanımızın adil ücret hakkının ve Anayasamızca da koruma altına alınan hakların ihlalinin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

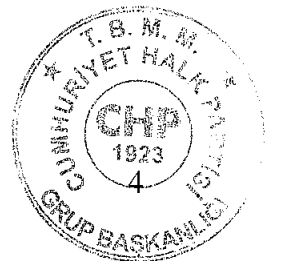

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 4857 sayılı İş Kanunu'nun Asgari Ücret başlıklı 39'uncu maddesinin birinci fıkrasında yapılması teklif edilen değişiklik ile Sosyal Devlet İlkesi gereğince muhtaç vatandaşların asgari yaşam düzeyine bir nebze olsun sahip olabilmesi açısından, birçoğu asgari ücretle çalışan ve ancak asgari ücretle bir aileyi geçindirmek zorunda kalan vatandaşlarımızın geçimlerinin her geçen gün zorlaşması, geçim sıkıntısı yaşayan vatandaşlarımızın zor ve ağır koşullarda çalıştırılarak düşük ücret alması nedeniyle her bireyin insanca yaşama ve hak ettiği kazancı alarak huzurlu bir yaşam sürebilmesi için yoksulluk sınırının çok altında olan asgari ücret rakamlarının 1500 TL yapılarak bu vatandaşlarımızın yaşam koşullarının iyileştirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

4857 SAYILI İŞ KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4857 sayılı İş Kanunu'nun 39'uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir;

“İş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile ücretlerin asgari sınırları yoksulluk sınırının altında kalmayacak şekilde en geç iki yılda bir belirlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun; Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

